

Naravne znamenitosti Kamniško-Savinjskih Alp

Kamniška občina je založila knjigo **Bojana Pollaka** Naravne znamenitosti Kamniško-Savinjskih Alp na kamniškem območju (januar 1995), ki nam na svojstven način predstavlja naravne znamenitosti tega območja. Zapisanih ima 52 znamenitosti, kot se da prebrati s seznama. Vsaka je opremljena s sliko in ustreznim izsekom karte. Opis vsake znamenitosti je zapisan na splošno, dodan pa je še tehnični zapis o opremi, težavnosti dostopa do njega in težavnosti za ogled same znamenitosti. Stopnje težavnosti so zapisane s kategorizacijo planinskih poti (lahko, zahtevno, zelo zahtevno), enako avtor razdeli brezpotja in plezalne smeri, na koncu pa je zapisana še ustrežna kategorija vodnika, ki si ga naj obiskovalec najame, da bo to znamenitost varno obiskal.

Za vsako naravno znamenitost je zapisano ustrezno izhodišče, čas hoje in kdaj si jo naj ogledamo. Kot pomemben podatek se mi zdi še čas nastanka tega zapisa. Nekaj teh naravnih znamenitosti se da videti ob poti, tako »mimogrede«, mnoge pa bi morda videli, če bi zanje nasploh vedeli in če bi vedeli, da so blizu poti. Marsikaj tega smo si ogledali ob srečanjih naravovarstvenikov (GS) v Kamniški Bistrici, ko so bili taki zbori še v navadi.

Knjigo je vredno prebrati in si potem po zapisu in navodilu ogledati to ali ono naravno znamenitost ali, kot zapiše avtor, več takih znamenitosti hkrati. Pa naj ostanejo take, kot so, še našim znančcem.

J. B.

Viki Grošelj: K2 — Grenko zmagovalje

Skoraj pravilo je že, da ob velikih slovenskih alpinističnih uspehih v gorstvih sveta nastajajo tudi knjige. In to kakovostne, včasih cele monografije, najpogosteje pa osebne izpovedi posameznih vrhunskih alpinistov, ki so skoraj vsi tudi večji

peresa. Ob velikem slovenskem uspehu na drugi najvišji gori sveta, na K2 ali na Čogoriju (Gori gora), kot ji pravijo domačini v pakistanskem Karakorumu, to se je zgodilo leta 1993, je v založbi Co Libri iz Ljubljane izšla knjiga **Vikija Grošlja**, vrhunskega alpinista in že uveljavljenega alpinističnega pisatelja, saj je to že njegova peta knjiga o gorah. V njej nam pripoveduje o dogajanju na gori tako, kot bi nam vrtel napet akcijski film, vmes pa vpleta svoja čustvovanja tako, kot bi na filmskem platnu med gmotami skalovja in ledu vsak trenutek uzrli lepo, nežno cvetlico.

Kljub vsemu ta njegova pripoved ni tipična »zgodba o uspehu«, kajti v veselje nad osvojenim vrhom je kanila velika, grenka kaplja pelina; bila je kot ogromna solza nad nesrečno usodo enega izmed članov izredno utečene ekipe. Na Gori gora je za vedno ostal **Boštjan Kekec** in knjiga, zdaj tudi vemo, od kod naslov, je posvečena njemu. Na tej ogromni gori, gmoti črnega granita (kara korum), je zašepetala smrt, kot bi okrog tistih strmih grebenov zavel šepet o nebeški smrti **Walta Whitmana**: »... in včasih kakšna polzastrita, žalostna in daljna zvezda sine in izgine«. Tako napisana knjiga je seveda le ena izmed možnih zgodb z gore, vendar je za zdaj edina; zato vendarle ni zgolj osebna izpoved, ampak vsem morebitnim pomislekom navkljub tudi pričevanje. Ker je Viki Grošelj ves čas in neposredno sodeloval pri najbolj dramatičnih dogajanjih samega vzpona na vrh, predvsem pa nadvse tragičnega umika z gore, ki je terjal tisto najdragocenejše — neponovljivo človeško življenje. Tu, ob teh Grošljevih reminiscencah, ob tem njegovem osebno zelo čustvenem podživljanju, ki pa je moralo biti kljub vsemu zaradi samoohranitvenega nagona zelo racionalno, se tudi bralec zave, kje so zastavljene skrajne meje pisani besedi, kadar je položena v zavest človeka, ki je bil na skrajnem robu prestopanja meje smrti.

Dogajanje sólo človek v neposrednem soočenju doživlja kot izživ. Ko gre za mejne, komaj še obvladljive situacije, pogosto reagira skorajda instinktivno, bolj ali manj ugoden razplet pa je odvisen od njegovega siceršnjega znanja in izkušenj. Potem pa sledi katarza in ena izmed takšnih možnih poti k izoblikovanju celovite podobe kataklizmatičnih dogodkov je tudi literarna izpoved. Tisti, ki išče v to smer, tisti, ki vedno znova hoče domisliti svoje početje, pa čeprav je to »odkrivanje nekoristnega sveta«, kot radi pravijo alpinizmu, séde in napiše knjigo.

Takšna knjiga je zdaj pred nami. Lepa po vsebini in pospremljena z odličnimi barvnimi fotografijami, predvsem pa v zelo lepi opremi, ki jo je »zagrešila« Tiskarna Slovenija.

Mitja Košir

Društveni glasili Vezi in Gornik

Društvena glasila so nekaj posebnega: gorniško skromna in preprosta, berljiva ter učinkovita. Takšni sta tudi glasili PD Špik Vezi in PD Nova Gorica Gornik.

V zadnjih Vezeh, ki so že 17. številka po vrsti (glasilo bo naslednje leto polnoletno!), beremo o tem, da željo po članstvu v PD lahko spodbudi že razglednica sestrične, utrdi pa jo udeležba na tekmovanju Mladina in gore, kjer so Špikovci redni in nadvse uspešni gostje. Ribniškega Urbana bo kmalu zasenčila ribniška Eva, ki dežura na Sv. Ani in ji niti programirana potovanja v prihodnost (Drabov Veliki Oltar) ne morejo do živga. Res da so Špikovke od hudirja (kar je nasprotno od priden), vendar bi se verjetno lažje povzpela na Grintavec, če bi vedele, da gredo na Grintovec. Povzetek slovenske planinske zgodovine pride zmeraj prav — saj veste: Zgodovina se ponavlja. Vezi, ki so deležne tudi risarske roke osnovnošolcev iz planinskih skupin, sklene **Vili Golob-Robin** s timom vabilom društvenim članom: